

Oficis desapareguts

Avinyonet del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: 08792 AVINYONET DEL PENEDÈS.

Coordenades:

Latitud: 41.35247
Longitud: 1.78108
UTM Est (X): 398034
UTM Nord (Y): 4578602

Classificació

Número de fitxa 08013-57
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tècnica artesanal
Estil / època: Modern Contemporani
Estat de conservació Dolent
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa J.M. Huélamo - ARQUEOCIÈNCIA
Data de registre de la fitxa: dv., 15/11/2002 - 01:00

Descripció

L'OFICI DE PALMISSER. Era costum estesa la d'aprofitar el margalló que s'agafava a la muntanya per tal d'adobar-lo i preparar escombres i altres estris. Aquest costum es molt antic. Així es troba documentat, per posar un exemple, l'any 1163 pel territori del Garraf, concretament a l'indret conegut com a coma de Campdàsens. En aquell any, hi ha un document de cessió del rei Alfons per tal que es construís un monestir (el de Sant Vicenç). Aquests dominis eren freqüentats pels habitants dels termes veïns de Begues, Sitges i Eramprunyà per fer-hi pasturar bestiar i recollir llenya i arbustos –especialment la palma o margalló-, la

qual cosa va ser causa en diferents ocasions de litigis amb el monestir (ROVIRA ET AL., 1999). A Les Gunyoles es feien escombres, cordes de palma i altres. La confecció d'escombres era molt popular, i els qui es dedicaven a fer cordes de palma, com Fèlix del Majofre, també ho eren (PUIG I BOSCH, 1912). Altres dedicacions molt comuns eren les de PASSADORS DE BIGUES, ESCORXAIRES I SERRADORS. Una altra dedicació era la d'APROFITAR LA BOGA DE LES BASSES. Abans, hi havia gent que s'ocupava de manera esporàdica d'apedaçar els culs de les cadires. Eren habitualment gitanos passavolants que aprofitaven la boga que creixia al fons de certes basses. Així està documentat en el cas de les Basses de Les Planes a l'Arboçar de Les Roques o a la bassa del Mas Sunyer. També hi havia gent dedicada a l'obtenció de PEDRA, CALÇ I CARBÓ. Hi ha molts indrets amb pedreres al terme municipal. Amb aquestes pedres extretes es feia calç i elements diversos, com ara moles de molí, basses de premsa, corrons per les eres, etc. Molts treballadors intercalaven varies ocupacions, d'acord amb la demanda i l'estació. Se sap que el 1905 diversos arboçarencs treballaven de picapedrers a la Pedrera del Bertran, a prop del terme municipal d'Avinyonet. El propietari cobrava de l'Estruch cinc pessetes a la setmana (SADURNÍ ET AL., 2000). No exactament com a ofici, però es recull aquí com a dedicació tradicional exclusivament femenina la de les esporgadores de vinyes. Les noies ja als 12 anys anaven a esporgar els ceps, costum aquesta que pot assimilar-se amb un cert tipus de ritus de fertilitat.

Observacions:

PUIG I BOSCH, Ramon (1912) "L'Apat". Sant Sadurní d'Anoia. SADURNÍ I VALLÈS, Pere et al. (2000) "Dades històriques de l'Arboçar. Del segle XI al XX". Font-Tallada. Butlletí de Sant Pere Molanta i l'Arboçar, núm. 284, febrer del 2000. Sant Pere Molanta: Associació de Pares d'Alumnes de Sant Pere Molanta.

Història

Un palmisser encara viu és en Josep Esteve Raventós, de Les Gunyoles, qui a més de ser palmisser també feia calç i carbó. Ell explica: "erem tres xicotets els que treballàvem a jornal. Les escombres les feiem a l'estiu a Cal Berga. Tallàvem el margalló a Santa Susanna, per que deixaven tallar. Els talls es feien cada dos anys i llavors rebrotaven. Es deixaven al costat de la planta 7 o 8 dies o 10-15, segons el temps que feia. Es transportaven les fulles a Les Gunyoles, allà s'agafaven a sobre d'una mena de banc 15 o 20 fulles amb un filferro i s'agafaven a una fusta (..). Al banc hi havia un pedal (..)" (INFORMANT: Josep Esteve Raventós de Les Gunyoles, Gener 2003).

Bibliografia

INFORMACIÓ ORAL: Josep Esteve Raventós de Les Gunyoles, Gener 2003. PUIG I BOSCH (s.d.) Les Gunyoles. Resum d'un treball.

